

NĚMECKO

Alexandra Homolková
Pavλίna Novotná
Šárka Kotková

SAMUEL HEINICKE

- ❖ učil na vesnické škole
  - jeho výuku začal navštěvovat neslyšící chlapec
  - učil ho prstovou abecedou, čtení a psaní
  - o jeho úspěchu učení psaly i noviny
- ❖ do jeho třídy přišla baronka neslyšící již od narození
  - když dokončila vzdělání Heinickova sláva byla zajištěna
- ❖ začal psát učebnice pro neslyšící
- ❖ z vesnice se přestěhoval do Lipska

HISTORIE

- ❖ 14. 4. 1778 (Lipsko) – Samuel Heinicke otevřel 1. školu pro neslyšící → „**Königlich-Sächsisches Institut für Stumme und andere mit Sprachgebrechen behaftete Personen**“ (nyní **Samuel-Heinicke-Schule**)
  - vyučuje se zde orální metodou německý jazyk
- ❖ 1. neslyšící učitel **Johann Karl Ludwig Habermaß**
  - od roku 1803 jako pomocný učitel
  - od roku 1811 samostatně

Budova školy v době
založení (1778)

Budova školy v
současnosti

HISTORIE

- ❖ Šlesvicko-Holštýnsko (tehdy patřilo Dánsku) → první země, která zavedla povinné vzdělávání pro neslyšící
- ❖ Počátek 19. stol. – 1. rozsáhlý pokus o integraci neslyšících dětí do škol běžného typu
  - prosadil **Johann Baptista Graser**
  - 1. taková třída experimentálně otevřena v roce 1821 v Bayreuthu

ORGANIZACE NESLYŠÍCÍCH

- ❖ 1848 (Berlín) – založe 1. spolek (svaz) neslyšících
→ „**General Taubstummen-Unterstützungsverein von Groß**“
  - předsedou se stal neslyšící Eduard Fürstenberg
- ❖ 1855 – uspořádán první slavnostní festival pro neslyšící
- ❖ 1873 – Církevní festival se stal prvním německým kongresem neslyšících
  - později se stal mezinárodním

DŮM HERMANNA GOCHTA

- ❖ otevřen roku 1913 ve Zwickau
- ❖ dům s centrální pečovatelskou strukturou pro neslyšící a hluchoslepé lidi
- ❖ 2002 – rekonstrukce
  - do té doby 3 patra pro 40 lidí
  - po rekonstrukci okolo 60 lidí
- ❖ dnes – nejen neslyšící, ale i osoby s duševními poruchami, kombinovanými postiženími, autisté...
- ❖ někteří zde jsou pouze rok nebo pár let, někteří déle.
- ❖ personál umí znakový jazyk (neslyšící nebo slyšící, kteří umí znakovat)

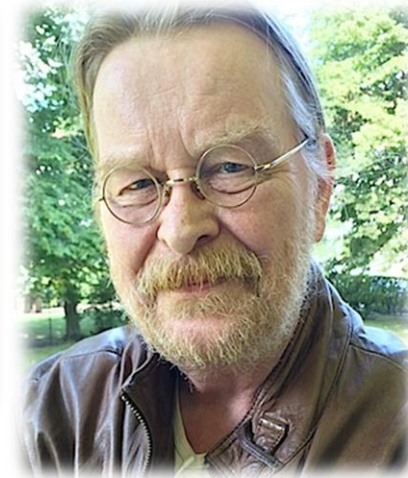

ZNAKOVÝ JAZYK

- ❖ DGS (Deutsche Gebärdensprache)
- ❖ pol. 70. let – začal vývoj směrem k novému povědomí o
- ❖ od 1975 – v Německu se začaly vyučovat první kurzy znakované němčiny
- ❖ 1979 – založení divadelní skupiny – impuls pro neslyšící společnost k boji o znakový jazyk
- ❖ 1981 – v Hamburku se uskutečnil první seminář v oblasti znakových jazyků

ZNAKOVÝ JAZYK

❖ 1983 – lingvista Prof. Dr. Siegmund Prillwitz na univerzitě v Hamburku založil „**Centrum výzkumu znakové řeči**“

- Jádrem skupiny tvořily tři neslyšící: Heiko Zienert, Alexander von Meyenn a Wolfgang Schmidt
- 1985 – kongres, kde tato skupina obhajovala znakový jazyk, výsledky zkoumání a důvody např. proč by se mělo vyučovat ve znakovém jazyce
- prvně na jevišti vystoupil neslyšící, který používal znakový jazyk

ZNAKOVÝ JAZYK

- ❖ 1987 – založeno "**Centrum německého znakového jazyka a komunikace neslyšící**" jako nástupnická instituce "Výzkumného centra pro znakový jazyk" na univerzitě v Hamburku
- ❖ 1998 (Hesensko) – politické uznání ZJ
- ❖ od 1. 5. 2002 – znakový jazyk legálně uznaný ve Spolkové republice Německo

SPOLEČNÁ HISTORIE NESLYŠÍCÍCH ČECHŮ A NĚMCŮ

- ❖ v prvních ústavách pro neslyšící na našem území se vyučovalo německy
- ❖ 1. opravdu český ústav – Výmolův ústav v Radlicích (založen 1926)
- ❖ 30. léta – většina ústavů měla německé i české třídy
- ❖ do 2. světové války – existovaly známé německé ústavy pro hluchoněmé v Litoměřicích a Šumperku
  - navštěvovaly je hlavně děti početné německé komunity žijící na území Sudet

SPOLEČNÁ HISTORIE NESLYŠÍCÍCH ČECHŮ A NĚMCŮ

❖ 2. světová válka

- Hitler chtěl sterilizovat všechny neslyšící (sterilizováno více než 17 000 neslyšících dětí)
- neslyšící Židé posíláni do koncentračních táborů
- zavražděno asi 1 600 neslyšících Židů, z 600 Berlíňanů přežilo 34
- škody na životech neslyšících v ČR byly menší než v Německu

❖ 1981 – Světové sportovní hry neslyšících (v Kolíně nad Rýnem)

- dnešní deaflympiáda
- vyjela skupina českých neslyšících, 25 z nich tam požádalo o politický azyl
- byla to velká aféra, psalo se o tom na celém světě (hlásila to rádia Svobodná Evropa a Hlas Ameriky)

ZAJÍMAVOSTI

- ❖ 60. léta 15. století (klášter Gernrode v Harzu) – nejstarší pokus o výchovu neslyšícího v Německu, neslyšící dívka vychovávána pomocí posunků a obrázků v základní náboženské nauce

Čerpáno z:

[https://de.wikipedia.org/wiki/Geschichte_der_Geh%C3%B6rlosen_\(1700%E2%80%931880\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Geschichte_der_Geh%C3%B6rlosen_(1700%E2%80%931880))

<https://www.mdr.de/zeitreise/weitere-epochen/neuzeit/erste-deutsche-gehoerlosenschule100.html>

<http://www.deafkrause.de/deaf-history/index.html>

<http://www.taubwissen.de/content/index.php/geschichte/geschichte-der-deutschen-gebaerdensprache/kampf-um-erkennung-der-dgs/579-kampfumdgsteil1.html>

<https://www.britannica.com/science/history-of-the-deaf>

BC. PRÁCE ANETA JONÁKOVÁ: ŽIVOT S HANDICAPOVANÝM
ČLOVĚKEM, 2010, SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ ANDRAGOGIKA UPOL